

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223203305
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Benkovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2223203305.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Benkovičovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Táne Šefčíkovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: A. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom A. XXX/XX, D., zastúpená splnomocnencom: Kreston Slovakia Legal, s.r.o., so sídlom Mlynské Nivy 49, Bratislava, a otca: E. B., narodený XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom F. XXX/XX, C., t. č. G. XX, H., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 5P/169/2023-57 zo dňa 20.11.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Dunajská Streda, ako súd prvej inštancie, odvolaním napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom (I. výrok). Zároveň ustanovil maloletému dieťaťu za procesného opatrovníka v konaní Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda (II. výrok). Výrokom III. nariadil neodkladné opatrenie, ktorým otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej v nevyhnutnej miere mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, vždy do 15. dňa vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda od doručenia uznesenia. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil do rozhodnutia o rozvode manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 14P/20/2023 (IV. výrok). Tiež rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), § 28 ods. 2, § 31 ods. 1, 2, 4, § 36 ods. 1 Zákona o rodine (ďalej aj „ZoR“), čl. 3 ods. 1, 2, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, a dospel k záveru o nedôvodnosti návrhu matky ohľadne obmedzenia styku otca s maloletou. Mal za to, že matka dostatočne neosvedčila neodkladnosť a naliehavosť neodkladného opatrenia vyžadujúceho si okamžitý zásah súdu, keďže neosvedčila dôvod na okamžité rozhodnutie, resp. obmedzenie styku otca s maloletou formou neodkladného opatrenia ešte pred rozhodnutím súdu vo veci samej. Nebola preukázaná ani predbežná ochrana, ani odôvodnená bezprostredne hroziaca ujma maloletej či potreba dočasnej úpravy rodičov vo vzťahu k maloletej. Rozsah styku otca, ktorý je aktuálne platný, bol nariadený neodkladným opatrením, vydaným Krajským súdom v Prešove v rámci odvolacieho konania, pričom matka neosvedčila dôvodnosť svojho návrhu, ako ani skutočnosť, či je navrhovaný rozsah styku otca s maloletou v jej záujme. Bez náležitého dokazovania nie je možné v konaní ustáliť, či aktuálne navrhované zúženie styku maloletej s otcom by bol v záujme dieťaťa so zreteľom na narušené vzájomné vzťahy rodičov a konfliktnú situáciu v rodine. Matkou uvádzané skutočnosti nepovažoval za dôvody odôvodňujúce okamžitý zásah súdu, keďže

rozsah styku otca je v záujme dieťaťa, opak nebol preukázaný. Argumenty matky, že sa otec styku s maloletou zúčastňuje s inými osobami, ktoré tiež na matku útočia verbálne alebo fyzicky nepovažoval za relevantný, pretože matka nie je povinná takéto osoby vpustiť do svojho bytu a má možnosť sa brániť. Bez dôkladného posúdenia a porovnania pomerov na strane matky, otca a predovšetkým návrhu, s prihliadnutím na záujem maloletej rozhodnúť neodkladným opatrením o zmene styku nie je dôvodné, keďže existuje úprava styku otca s maloletou. S poukazom na zákonné ustanovenie ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka v konaní. Mal preukázanú potrebu uložiť otcovi povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere, a to 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, keďže nemá vedomosť o majetkových, finančných a osobných pomeroch rodičov maloletej, ktoré by boli podkladom pre rozhodnutie o vyššej sume výživného. Trvanie neodkladného opatrenia, po začatí konania vo veci samej o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, určil v súlade s § 330 ods. 1 CSP, a to len do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 14P/20/2023.

3. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania podľa § 52 CMP.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podala matka v zákonnej lehote odvolanie, a to konkrétne do I. výroku a žiadala, aby odvolací súd zrušil uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 4CoPno/3/2022 zo dňa 11.10.2022, ako aj napadnuté rozhodnutie a zároveň nariadil neodkladné opatrenie, ktorým upraví styk otca s maloletou za jej prítomnosti a v mieste jej bydliska v každom párnom týždni, vždy v sobotu v čase od 9,00 hod. do 12,00 hod. a každú prvú nedeľu v kalendárnom mesiaci v čase od 14,30 do 18,30 hod. s tým, že je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a oznámiť otcovi každú zmenu jej bydliska aj bydliska maloletej.

5. Podstatou odvolacích námietok matky boli odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f) CSP, ako aj § 62 ods. 1 CMP. Mala za to, že náležite osvedčila potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov maloletej, keďže od začiatku realizácie styku otca s maloletou, t. j. od 21.06.2023, kedy sa začal styk otca s maloletou v zmysle uznesenia Krajského súdu v Prešove realizovať, dochádza zo strany otca k opakovaným verbálnym a fyzickým útokom voči nej, ako i jej rodinným príslušníkom, pri ktorých je maloletá prítomná a vzhľadom na svoj vek náležite vníma správanie otca voči nej a rodinným príslušníkom. Je povinná v zmysle rozhodnutia súdu sa zúčastňovať styku s maloletou v mieste svojho bydliska. Mala za to, že došlo k zmene pomerov závažnejšieho charakteru, nakoľko uznesenie Krajského súdu v Prešove jej bolo doručené dňa 17.10.2022 a od tej doby až do 21.06.2023 sa styk otca s maloletou nerealizoval z dôvodov na jeho strane, keďže dané právo na styk nevyužíval, čo bolo preukázané aj v konaní vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 21Em/1/2022, ktorým sa domáhal otec výkonu rozhodnutia o úprave styku, ktorý návrh otca bol zamietnutý. Tiež poukázala na vyjadrenie kolízneho opatrovníka na pojednávaní v konaní o výkon rozhodnutia, podľa ktorého realizácia styku v rozsahu uznesenia Krajského súdu v Prešove nie je v najlepšom záujme dieťaťa, keďže od posledného styku otca s maloletou ubehla veľmi dlhá doba a styk medzi otcom a maloletou by mal prebiehať v kratších intervaloch s cieľom postupného návyku maloletej na otca. Poukázala na ďalšie fyzické napadnutie zo strany otca, ktorý ju udral päšťou do tváre dňa 04.11.2023, čo oznámila policajnému zboru, kde aktuálne prebieha vyšetrovanie. Následkom verbálnych a fyzických útokov otca voči nej nemožno očakávať od nej, že styk bude prebiehať v jej byte, keďže má z otca strach, preto nemôže obstať argumentácia prvoinštančného súdu, že má možnosť obmedziť účasť tretích osôb pri styku otca s maloletou, preto pristúpila vzhľadom na svoj strach, k realizácii styku na verejných priestranstvách, na obľúbenom ihrisku maloletej, kde však nevie obmedziť účasť osôb, ktoré na styk s maloletou otca sprevádzajú. Konaním otca dochádza aj výrazným zásahom do priaznivého duševného vývinu maloletej a je neakceptovateľné, aby otec zneužíval svoje rodičovské práva k tomu, aby ju na stretnutiach s maloletou dehonestoval a ponižoval. S otcom absolvovala aj pohovor v CDR Dunajská Streda za účelom riešenia konfliktnej situácie, preto navrhla vyjadrenie k potrebe úpravy styku otca s maloletou zo strany CDR. Pri šetrení kolíznym opatrovníkom bolo preukázané vhodné prostredie pre maloletú. Podľa správy kolízneho opatrovníka pri úprave styku je potrebné zohľadniť i režim dieťaťa, preto nie je možné, ani účelné styk otca s maloletou realizovať v tak širokom rozsahu, ako je aktuálne nariadený uznesením Krajského súdu v Prešove, i vzhľadom na režim postupného návyku maloletej na osobu otca, ktorý styk je určený v nevhodnej podobe vzhľadom na vek maloletej a jej denný režim, keď táto má pravidelný spánok okolo 13,00 hod. až 14,00 hod. a budí sa o 15,00 až 16,00 hod.. Vo vzťahu k realizovanému styku počas týždňa každú stredu od 16,30 hod. do

18,30 hod. je nariadený styk otca s maloletou nevhodný, keďže ako samoživiteľka už chodí do práce do Bratislavy a nariadený začiatok styku otca s maloletou v stredu zasahuje do jej pracovného času. Navyše otec svoje právo v prevažnej časti nevyužíva, avšak ona je nútená opakovane maloletú na styk s ním pripravovať a opakovane žiada zamestnávateľa z uvedeného dôvodu o skorší odchod z práce. Otec napriek prísľubu komunikácie s ňou prostredníctvom e-mailu jej neoznamuje skutočnosť, že sa na styk s maloletou nedostaví, preto došlo k podstatnej zmene okolností, ktorá je kritériom pre úpravu pomerov.

6. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky považoval rozhodnutie prvoinštančného súdu za vecne správne.

7. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky odporučil pre najlepší záujem maloletého dieťaťa spoluprácu s CDR, ktorá sa uskutočnila od septembra 2023 do novembra 2023.

8. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca zotrvala na podanom odvolaní, poukázala na čísla vyšetrovacích spisov trestných konaní, na základe ktorých sú posudzované skutky otca ohrozujúce mravný vývoj maloletej, ako aj zásah do jej práv. Náležite osvedčila potrebu nevyhnutnej, neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov maloletej, keďže od začiatku realizácie styku otca s maloletou, t. j. od 21.06.2023, kedy otec začal styk s maloletou realizovať, dochádza z jeho strany k ohrozovaniu mravného vývoja maloletej, ako aj k ohrozovaniu jej psychického a fyzického zdravia, pričom maloletá je na ňu citovo silno naviazaná a útoky otca voči nej veľmi ťažko znáša.

9. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky zotrval na svojich vyjadreniach a poukázal na podanie matky, ktoré neponúka žiadne právne relevantné skutočnosti, ide len o prázdne tvrdenia v snahe zakryť dôkaznú a skutkovú núdzu matky, ktorá je riadne právne zastúpená, a teda povinnosťou zástupcu matky je vysvetliť jej pojem prezumpcie nevinoty. Trestné podania, ktoré iniciovala, sú pretavením jej túžby po pomste. Tvrdil, že práve matka mu spôsobila zranenie, na dôkaz čoho doložil uznesenie o postúpení veci a znalecký posudok, teda matka má násilné sklony a nevylučuje, že by ublížila aj maloletej.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a uznesenie okresného súdu v odvolaní napadnutom I. výroku o zamietnutí návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. S prihliadnutím na skutočnosti osvedčené obsahom spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i odvolacie argumenty matky, bolo potrebné v odvolacom konaní posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, keď neodkladným opatrením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletou.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

17. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

18. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom mimosporovom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 329 ods. 1 CSP). Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa.

19. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (porovnaj Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010).

20. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a prioritne poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariaďovaní neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletého dieťaťa povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenia splnené všetky zákonné podmienky. Pre súd je prioritou záujem maloletého dieťaťa a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom dieťaťa a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem dieťaťa, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča a neumožňuje rodičovi vynútiť si také opatrenia, ktoré by ohrozovali zdravie a rozvoj maloletého dieťaťa. Neodkladné opatrenie má mať len dočasnú povahu a v konaní vo veciach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloletých (§ 111 CMP) má byť prostriedkom ochrany zjavne ohrozených práv dieťaťa do doby, kým nebude o nich rozhodnuté podľa príslušných ustanovení ZoR. Základným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnosti súdnej úpravy pomerov účastníkov konania, v prípade konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pomerov maloletého dieťaťa. Takýmto spôsobom sa zabezpečuje rýchla úprava pomerov, ktoré ako vyplývajú zo samotného pojmu, neznesú ďalší odklad. Musí ísť teda o taký stav, ktorý si vyžaduje okamžitý zásah zo strany súdu, bez ktorého by mohli dôjsť k ťažko napravitelnému, resp. nezvratnému poškodeniu oprávnených záujmom maloletého dieťaťa.

21. Najlepší záujem dieťaťa je v každom jednotlivom prípade primárne úlohou vnútroštátnych orgánov, ktoré majú výhodu priameho kontaktu s dotknutými osobami. Preto majú určitú mieru voľnej úvahy, avšak Európsky súd pre ľudské práva preskúmava podľa dohovoru rozhodnutia, ktoré tieto orgány prijali pri výkone svojej právomoci. Článok 8 obsahuje aj procesné záväzky a vnútroštátny rozhodovací proces musí byť spravodlivý a umožniť všetkým zúčastneným sa k veci plne vyjadriť. Súdy musia dôkladne preskúmať celú rodinnú situáciu (faktory skutkové, citové, psychologické, materiálne či zdravotné) a urobiť vyvážené a rozumné posúdenie dotknutých záujmov a pritom mať neustále na pamäti nájdenie najlepšieho riešenia pre maloleté dieťa. V právnej teórii neexistuje definícia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa pre rozmanitosť života, prax ale ukazuje množstvo dôvodov, ktoré treba súdmi vyhodnotiť, aby bolo správne rozhodnuté v konečnom dôsledku o tom, či je v najlepšom záujme dieťaťa vystaňovanie sa do cudziny a podobne. V tejto súvislosti je treba poukázať na Všeobecný komentár č. 14 (2013) o práve dieťaťa na prvoradé zohľadnenie jeho najlepšieho záujmu (čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) vydaný 29. mája 2013 Organizáciou spojených národov, Výborom pre práva dieťaťa, v časti V – Implementácia: posúdenie a určenie najlepšieho záujmu dieťaťa, A bod 48 „Posúdenie a určenie najlepšieho záujmu je jedinečnou činnosťou, ktorú je treba uskutočniť v každom jednom prípade vo svetle konkrétnych okolností každého dieťaťa alebo skupiny detí, či detí všeobecne“.

22. Z obsahu spisu vyplýva, že doposiaľ je styk otca s maloletou upravený neodkladným opatrením nariadeným v zmysle uznesenia Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoPno/3/2022-197 zo dňa 11.10.2022,

ktorým bol upravený styk otca s maloletou každú stredu v čase od 16,30 hod. do 18,30 hod., každú páru sobotu a každú páru nedeľu v čase od 10,00 hod. do 17,00 hod., a to za prítomnosti matky a v mieste bydliska matky, ktorej zároveň uložil povinnosti maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a tiež oznámiť otcovi každú zmenu jej bydliska ako aj bydliska maloletej. Z odôvodnenia predmetného rozhodnutia bolo zistené, že v priebehu odvolacieho konania sa skutočný stav v rodine maloletej zmenil, pretože matka sa s maloletou presťahovala do D., čo značne sťažuje výkon rodičovských práv otca, keďže obaja rodičia s maloletou prvotne dobrovoľne odišli z Ukrajiny v roku 2021, teda ešte pred vypuknutím vojny a všetci sa spoločne presťahovali do H., kde bývali v spoločnej domácnosti, následne sa presťahovali do A. I., okres Poprad a po opakovaných konfliktoch medzi manželmi sa matka s maloletou odsťahovala zo spoločnej domácnosti do obce J. I., kde sa zdržiavala v penzióne K.. Otec v predmetnom konaní bránil výkon rodičovských práv a povinností tým, že sa domáhal úpravy styku s maloletou, a to nariadením neodkladného opatrenia, a vo veci samej sa dožaduje zverenia maloletej do jeho osobnej starostlivosti. Odvolací súd v predmetnom rozhodnutí poukázal na rozhodnutie matky odísť s maloletou do mesta D., čím vytvorila vzdialenostnú priepasť bydlísk rodičov, komplikujúc tak otcovi výkon osobnej starostlivosti o maloletú, ktorá bola odchodom zo spoločnej domácnosti odlúčená od svojho otca a konanie matky tak nepomáha stabilizácii situácie a rodinného zázemia pre maloletú, keďže sa opakovane sťahuje a s maloletou býva v rôznych penziónoch. Rovnako konfrontačné správanie rodičov nie je na prospech maloletej, preto odvolací súd apeloval na všetky osoby, ktoré majú vplyv na výchovu a starostlivosť o maloletú, predovšetkým na jej rodičov, aby nadriadili záujmy a prospech ich maloletej dcéry nad vlastné záujmy a negatívne postoje voči druhému rodičovi maloletého dieťaťa. Odvolací súd konštatoval, že matka si bezdôvodne uzurpuje výkon svojich rodičovských práv vo vzťahu k maloletej, ktoré konanie matky, kedy bez vedomia otca a jeho súhlasu presťahuje ich spoločnú maloletú dcéru do miesta vzdialeného od bydliska otca viac ako 300 km, je absolútne neprípustné a neakceptovateľné, a zároveň poukázal na § 25 ods. 4 Zákona o rodine. Mal za to, že záujmom maloletej je nepochybné, aby bola v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. So zreteľom na všetky okolnosti považoval za dôvodné upraviť styk otca s maloletou, keďže bolo dostatočne osvedčené, že styk otca s maloletou sa nerealizuje z dôvodu vytvárania úmyselných prekážok na strane matky, pričom prihliadol na nízky vek maloletej a na jej prirodzenú citovú naviazanosť na osobu matky, blízkosť ktorej vyžaduje, teda prítomnosť matky pri styku zabezpečí bezpečnosť a stabilitu výchovného prostredia maloletej, a zároveň podporí priebeh styku bez stresových zážitkov maloletej, plynúcich z odlúčenia od matky, predchádzajúc tak možným nepriaznivým dopadom na psychiku maloletej.

23. Predmetným návrhom sa matka domáhala zmeny úpravy styku otca s maloletou, a to nariadením neodkladného opatrenia z dôvodu, že neodkladné opatrenie vydané Krajským súdom v Prešove považuje v danej podobe pre maloletú za aktuálne nevhodné a neúčelné vzhľadom na správanie sa otca, ako aj osôb, ktoré ho na stretnutia sprevádzajú. Tiež dôvodila nerealizovanými stretnutiami s maloletou, ktorá si od 20.06.2023 nevytvorila k otcovi vzťah a nie je v jej najlepšom záujme, aby styk prebiehal v doteraz stanovenom rozsahu. Namietala aj neúčelnosť a nevhodnosť styku otca s maloletou cez pracovný týždeň, keďže ona už nie je na materskej či rodičovskej dovolenke, otec opakovane termín styku počas pracovného týždňa nevyužíva a daná úprava styku tiež výrazne zasahuje do jej pracovného času, pričom je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a do práce dochádza do Bratislavy, čo pre ňu predstavuje značnú časovú záťaž, z ktorého dôvodu je daný termín styku pre ňu nevyhovujúci. Taktiež poukazovala na morálnu a fyzickú ujmu spôsobovanú jej konaním otca za prítomnosti maloletej, ktorá sa otca bojí, čo je zapríčinené jeho vystupovaním na stretnutiach, ako i vystupovaním osôb, ktoré ho na stretnutiach sprevádzajú. Tiež poukázala na zamietnutie návrhu otca na výkon rozhodnutia neodkladného opatrenia, a to uznesenia Krajského súdu v Prešove o úprave styku z dôvodu nerealizácie styku otca s maloletou a tiež, že nebolo preukázané, že by bránila otcovi v styku s maloletou. Ďalej uviedla, že zo strany otca dochádza k realizácii styku s maloletou a prvé stretnutie sa uskutočnilo dňa 21.06.2023, od ktorého dátumu opakovane dochádza zo strany otca k verbálnym a fyzickým atakom na jej osobu, ako aj zo strany osôb, ktoré otca na stretnutiach s maloletou sprevádzajú, a to nielen voči nej, ale aj jej blízkej rodine, aktuálne podala trestné oznámenie, ktoré je v súčasnosti v štádiu vyšetrovania, pričom otec nielen počas stretnutí s maloletou, ale i po ich konci sa neštíti ju ohovárať či poškodzovať jej dobré meno a opakovane dochádza z jeho strany v okolí jej bydliska a maloletej k náhodnému oslovovaniu okoloidúcich u ľudí, za účelom poškodzovania jej dobrého mena a ohovárania. Uvedené konanie otca spôsobuje teda maloletej, ako aj jej traumy a nie je v súlade so zaužívanou predstavou postavenia rodiča ako výchovnej autority voči maloletej. Tiež poukázala na dĺžku trvania jednotlivých stretnutí otca s maloletou v termínoch určených neodkladným opatrením, ktorého tvrdenia o popieraní

rodičovských práv sú z uvedeného dôvodu účelové a svoju rolu zneužíva k terorizovaniu a osočovaniu jej osoby.

24. Prvoinštančný súd aj podľa názoru odvolacieho súdu správne zamietol návrh matky na zmenu úpravy styku otca s maloletou I. výroku z dôvodov uvedených v bode 21. a 22. odôvodnenia napadnutého uznesenia, s ktorými sa odvolací súd plne stotožňuje a dopĺňa, že vzhľadom na matkou uvádzané okolnosti ohľadne nevhodného správania sa otca počas realizácie styku voči nej, čo má pôsobiť traumatizujúco na maloletú, z ktorého dôvodu matka požadovala úpravu styku s maloletou v užšom rozsahu, než bolo doposiaľ rozhodnuté, ide o argumentáciu účelovú, keď naďalej sa domáhala úpravy styku za svojej prítomnosti, avšak v užšom rozsahu, čo ale nie je predpokladom eliminácie nevhodného správania sa zo strany otca či iných osôb k jej osobe, sprevádzajúcich otca počas styku, ani dôkazom tvrdeného strachu matky z osoby otca.

25. Taktiež matka nepreukázala dôvodnosť zmeny úpravy styku otca s maloletou z dôvodu aktuálnych pracovných povinností matky, ktoré navyše ani relevantným spôsobom nepreukázala. Podľa odvolacieho súdu úprava styku otca s maloletou v kratšom časovom úseku nie je predpokladom eliminácie konfliktných situácií medzi rodičmi v čase realizácie styku v zmysle úpravy uznesenia o neodkladnom opatrení, pričom podľa súdneho rozhodnutia nevyplýva, že doterajšia úprava styku sa má realizovať v byte matky, ktorej bola uložená povinnosť byť prítomná pri styku, avšak miesto a program realizácie styku je výlučne voľbou otca, čomu je matka povinná sa podriaďiť.

26. Pokiaľ ide o denný režim maloletej, v uvedenom smere odvolací súd poukazuje na vyšší vek dieťaťa, aktuálne 4 roky, pričom doterajšia úprava styku nie je prekážkou absolvovania prípadného popoludňajšieho spánku dieťaťa, pretože otec je nepochybne povinný rešpektovať a zabezpečiť potreby, ako aj denný režim maloletej.

27. Odvolací súd dodáva, že v danom prípade matka neosvedčila predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by malo dôjsť k zmene predchádzajúceho rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení, ktorým bol upravený styk otca s maloletou, pre zistenie matkou tvrdených skutočností sa vyžaduje potreba vykonať dokazovanie, z ktorého dôvodu rozhodol súd prvej inštancie vo výroku I. vecne správne.

28. Nakoľko predmetom odvolacieho konania bolo odvolanie matky iba do výroku I. o úprave styku, odvolací súd sa výkonom o nariadení neodkladného opatrenia týkajúceho sa vyživovacej povinnosti otca v nevyhnutnej miere nezaoberal (výroky III. a IV.).

29. Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nejde o konečné rozhodnutie a o trovách konania bude rozhodnuté vo veci samej v konaní o rozvod manželstva a v ňom o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej ako konečného rozhodnutia len vtedy, ak neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Ide o návrh na neodkladné opatrenie podaný po skončení konania, ďalej podaný pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba (návrh), alebo o prípad, ak by súd prvej inštancie musel vec skončiť procesne bez toho, aby ju prejednal (obdobne pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/83/2017). Žiadna z uvedených procesných situácií v prejednávanom prípade nenastala, a preto o trovách konania súvisiacich s neodkladným opatrením rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vo veci samej, v ktorom rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania v súlade s § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP.

30. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom

dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1 000,- Eur (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).